

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/41/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011979
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Horvátová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011979.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Lucie Horvátovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D. A. E. XXX/XX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 74PP/55/2023 zo dňa 16. februára 2024, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. mája 2024 v Trenčíne jednohlasne takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Trestného poriadku s a sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. februára 2024 po vypočutí odsúdeného rozhodol uznesením sp. zn. 74PP/55/2023 tak, že podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona v spojení s § 415 odsek 1 Tr. poriadku návrh odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietal. Okresný súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že u odsúdeného nie sú dôsledne a kumulatívne splnené všetky tri zákonom stanovené podmienky pre rozhodnutie o podmienenom prepustení.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený v lehote troch pracovných dní od jeho oznámenia (vyhlásenia na verejnom zasadnutí okresného súdu) sťažnosť, ktorú odôvodnil písomne prostredníctvom svojho obhajcu. V písomnom odôvodnení sťažnosti odsúdený uviedol, že sa nestotožňuje s hodnotením súdu o veľkom riziku recidívy v jeho prípade. Vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát, plne si uvedomuje význam hodnoty slobody a straty možnosti byť v kontakte so svojimi najbližšími. Odsúdený tiež poukázal na neopodstatnenosť presvedčenia okresného súdu o tom, že by po prepustení na slobodu páchal trestnú činnosť, navyše by sa tieto pochybnosti dali rozptýliť technickým monitorovaním prostredníctvom elektronického zariadenia. Vo svojom vlastnom písomnom odôvodnení sťažnosti odsúdený doplnil, že súd by mal pri rozhodovaní brať do úvahy aj jeho aktuálny zdravotný stav a umožniť mu na slobode požiadať o transplantáciu. Podrobnosti môže poskytnúť primár MUDr. Milan Ševčík. V závere odsúdený žiadal zastaviť násilie zo strán príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže voči odsúdeným vo výkone trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd, na podklade sťažnosti odsúdeného, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 22. marca 2024, preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 23. mája 2024 podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného, hoci je prípustná, podaná oprávnenou osobou, včas i na správnom mieste, nie je dôvodná.

Trestný zákon pri aplikácii hmotnoprávneho inštitútu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody vyžaduje od súdu, aby skúmal, či sú u odsúdeného naplnené nielen formálne, ale

aj materiálne podmienky podmiennečného prepustenia. Až splnenie formálnej podmienky (odsúdeným vykonaná potrebná časť uloženého trestu) v kumulácii (spojení) s materiálnymi podmienkami (plnenie povinností odsúdeným a preukázané polepšenie sa v jeho správaní vo výkone trestu a očakávanie, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život) pri dôslednom zistení skutkového stavu môže vyústiť do právneho záveru súdu, že je možné odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody, za súčasného obligatórneho určenia primeranej skúšobnej doby, s prípadne nariadením probačného dohľadu a uložením primeraných povinností a obmedzení, na posilnenie jeho účinku.

V posudzovanej veci okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vykonanie príslušnej časti uloženého trestu dňa 21. októbra 2023, a zároveň rovnako dôvodne vyhodnotil, že ďalšie dve materiálne podmienky, ktoré sú rovnako ako formálna podmienka nevyhnutným predpokladom na zákonné rozhodnutie súdu o podmiennečnom prepustení odsúdeného na slobodu s určením primeranej skúšobnej doby, dôsledne u odsúdeného splnené nie sú.

Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je skutočne mimoriadny procesný inštitút, ktorým sa iba v odôvodnených prípadoch a po náležitom kumulatívnom splnení všetkých troch zákonných podmienok zasiahne do rozhodnutia súdu o uloženom treste odňatia slobody tak, že u odsúdenej osoby už nie je nevyhnutné pôsobiť v pozitívnom smere bezprostredným výkonom trestu odňatia slobody, ale odsúdenému sa poskytne príležitosť na slobode, za istých zákonných a súdom určených podmienok preukázať, že vie viesť riadny život občana, predovšetkým bez páchania ďalšej trestnej činnosti.

Aj podľa názoru krajského súdu možno u odsúdeného splnenie oboch materiálnych podmienok konštatovať nanajvýš iba v čiastočnej forme. Ako vyplýva z obsahu predloženého písomného hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, aj keď bol odsúdený v minulosti disciplinárne odmenený za pozitívne výsledky v plnení programu zaobchádzania, aktuálne možno konštatovať, že program zaobchádzania neplní v celom požadovanom rozsahu a to hlavne v poslednom období, nakoľko v období od mesiaca máj 2023 bol dvakrát disciplinárne potrestaný (vulgárne správanie a neodôvodnené disponovanie s nadmerným počtom kusov ošatenia), svoje správanie pritom neupravil dostatočne ani pri pohovoroch s príslušníkmi Zboru väzenskej a justičnej stráže. Postoj odsúdeného k jeho trestnej činnosti je síce kritický a pracovne zaradený nebol z dôvodu jeho zhoršeného zdravotného stavu, avšak z jeho prístupu vo vzťahu k rešpektovaniu ústavného poriadku a noriem slušného správania nevyplýva dostatočné uvedomenie si potreby dodržiavania právnych predpisov a spoločenských noriem, preto resocializačná prognóza bola vyhodnotená ako nepriaznivá, na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti.

Hoci sa odsúdený nachádza v priamom výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, bol už v minulosti opakovane súdne trestaný. Ani doposiaľ uložené tresty teda nespĺnili u odsúdeného svoj predpokladaný prevýchovný účel, keďže závažnosť páchanej trestnej činnosti u neho aj po ich vykonaní gradovala. Požadovaná náprava odsúdeného tak doposiaľ nie je dovŕšená a je nutné v nej pokračovať v podmienkach ústavu na výkon trestu. S poukazom na to, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a sťažnostného súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože tieto konania z hľadiska predmetu tvoria jeden celok, krajský súd na ďalšie vecne správne závery súdu prvého stupňa odkazuje, keďže sa s nimi bezvýhradne stotožňuje.

Vo vzťahu k závažnosti aktuálneho zdravotného stavu odsúdeného, na ktorý poukazoval vo svojej sťažnosti, krajský súd iba dodáva, že uvedené nemôže byť v zmysle Trestného zákona dôvodom na pozitívne rozhodnutie o jeho návrhu na podmiennečné prepustenie bez kumulatívneho splnenia vyššie uvedených troch zákonných podmienok. V prípade, že neexistujú možnosti adekvátnej liečby v prostredí Zboru väzenskej a justičnej stráže (Nemocnica pre obvinených a odsúdených), Trestný poriadok v ustanovení § 412 upravuje procesný inštitút prerušenia výkonu trestu odňatia slobody, o ktorom rozhoduje okresný súd po dôkladnom zvážení všetkých relevantných skutočností a okolností na základe osobitne podaného návrhu oprávnenej osoby. Vo vzťahu k sťažnosti na násilné konanie príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže krajský súd uvádza, že uvedené rovnako nespadá do jeho kompetencie v tomto sťažnostnom konaní. Odsúdený sa môže so sťažnosťou obrátiť na riaditeľa ústavu na výkon trestu, príp. na príslušnú krajskú prokuratúru, ktorá dozerá nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodol tak, že nedôvodnú sťažnosť odsúdeného zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť n i e j e prípustná.